

Bevolking en ruimte

bron 30

Bevolkingsontwikkeling van Nederland eerste helft 2019

In de eerste zes maanden van 2019 werden in Nederland 82.000 kinderen geboren, terwijl er 77.000 mensen zijn gestorven.

Door buitenlandse migratie nam de bevolking toe. 72.000 mensen verlieten Nederland en er kwamen 113.000 mensen bij. Migratie zorgde voor een toename van 41.000 mensen.

In de eerste zes maanden van 2019 kwamen 21.000 Europese migranten naar Nederland. In de eerste zes maanden van 2018 waren dat er nog 14.000. De migranten uit Polen vormden zowel in 2018 als in 2019 de grootste groep binnen de Europese migranten.

- 1p **32** Lees bron 30.
Over bron 30 worden twee uitspraken gedaan.
Uitspraak 1: Nederland had in de eerste helft van 2019 een sterfte-overschot én een migratieoverschot.
Uitspraak 2: Poolse migranten die zich vestigden in Nederland hebben vooral een politiek migratiemotief.
→ Neem de cijfers 1 en 2 van de uitspraken over op het antwoordblad en zet erachter of de uitspraak juist of onjuist is.

bron 31

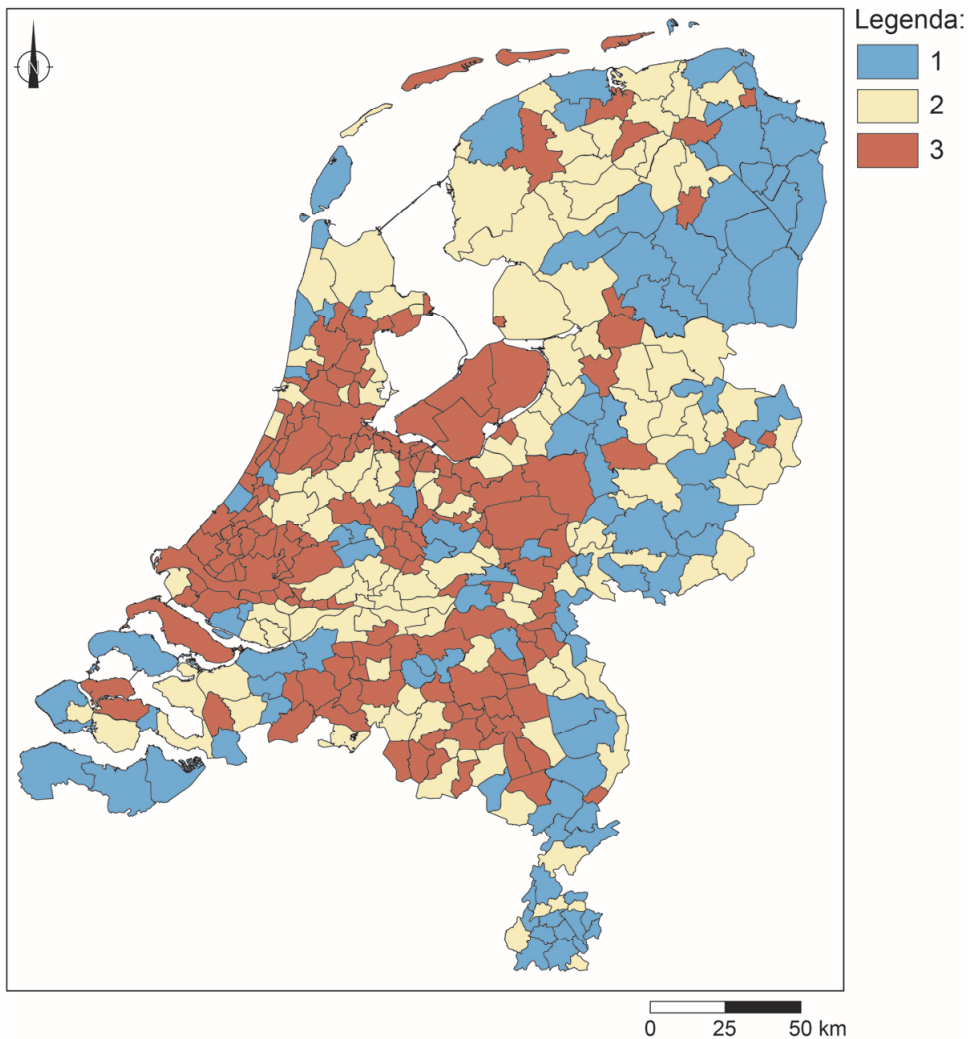
Bevolkingsdaling

In Nederland zijn verschillende regio's met een bevolkingsdaling. Bevolkingsdaling kan ingrijpende gevolgen hebben voor de leefbaarheid in een gebied. Om deze regio's leefbaar te houden werkt de Rijksoverheid samen met andere overheden en maatschappelijke partners aan het beleidsplan Bevolkingsdaling.

- 2p **33** Lees bron 31.
→ Noem twee demografische oorzaken waardoor in een deel van Nederland bevolkingsdaling plaatsvindt.

bron 32

Bevolkingsontwikkeling per gemeente, 2012 – 2025

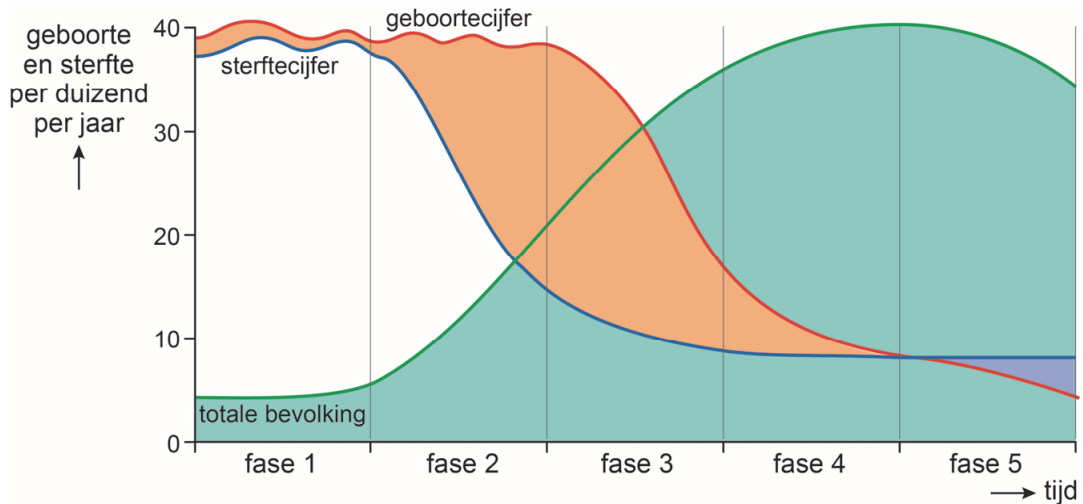

- 1p 34 Bekijk bron 32.
In de legenda van bron 32 zijn de omschrijvingen vervangen door de cijfers 1, 2 en 3.
Waar staat bij de cijfers 1, 2 en 3 de juiste omschrijving?

	1	2	3
A	groei	krimp	stabiel
B	groei	stabiel	krimp
C	krimp	groei	stabiel
D	krimp	stabiel	groei
E	stabiel	groei	krimp
F	stabiel	krimp	groei

bron 33

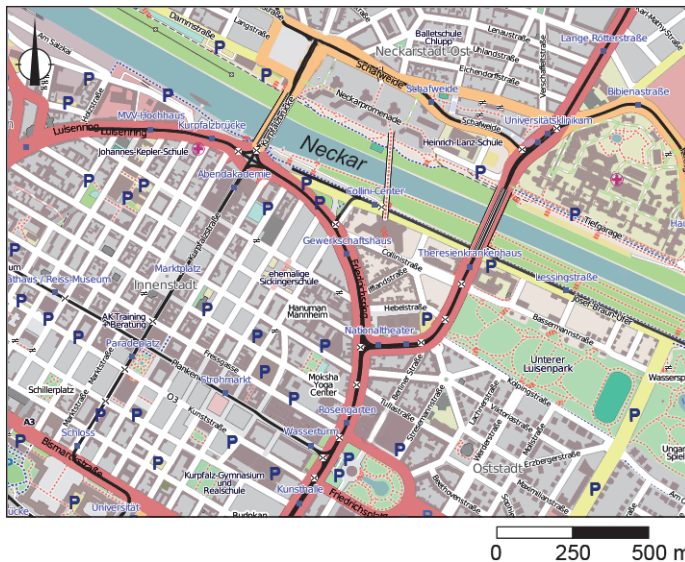
Demografisch transitie-model

- 1p 35 Bekijk bron 33.
Nederland zat in 2015 in fase 4 van het demografisch transitie-model.
→ Beargumenteer of Duitsland in 2015 in dezelfde fase zat als Nederland.
Doe het zo:
- Kies eerst Duitsland zat in 2015 **ook in fase 4** of **niet in fase 4**.
 - Geef daarna een argument voor je keuze.

bron 34

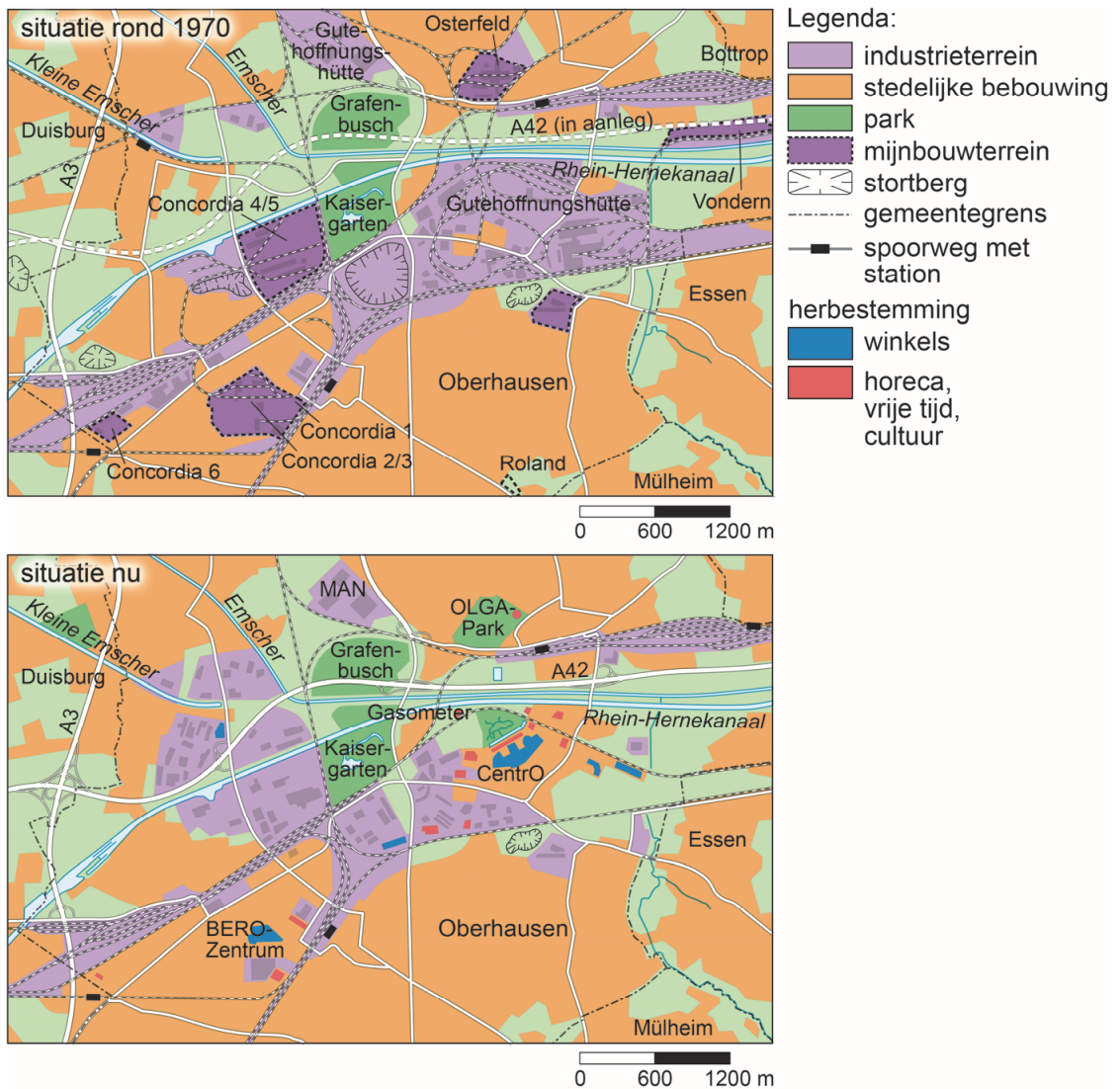
Deel van de stadsplattegrond van Mannheim

- 1p 36 Bekijk bron 34.
Het stadsdeel aan de zuidoever van de Neckar is na de Tweede Wereldoorlog herbouwd.
→ Geef hiervoor een aanwijzing die in bron 34 te zien is.

bron 35

Oberhausen, stedelijke ontwikkeling

2p 37

Bekijk bron 35.

Oberhausen ligt midden in het Ruhrgebied.

Over bron 35 worden drie uitspraken gedaan.

Uitspraak 1: bij de industriële ontwikkeling van het Ruhrgebied speelde de ligging aan de Rijn een belangrijke rol.

Uitspraak 2: tussen 1970 en 2015 is in Oberhausen de werkgelegenheid in de industrie afgenomen en die in de diensten toegenomen.

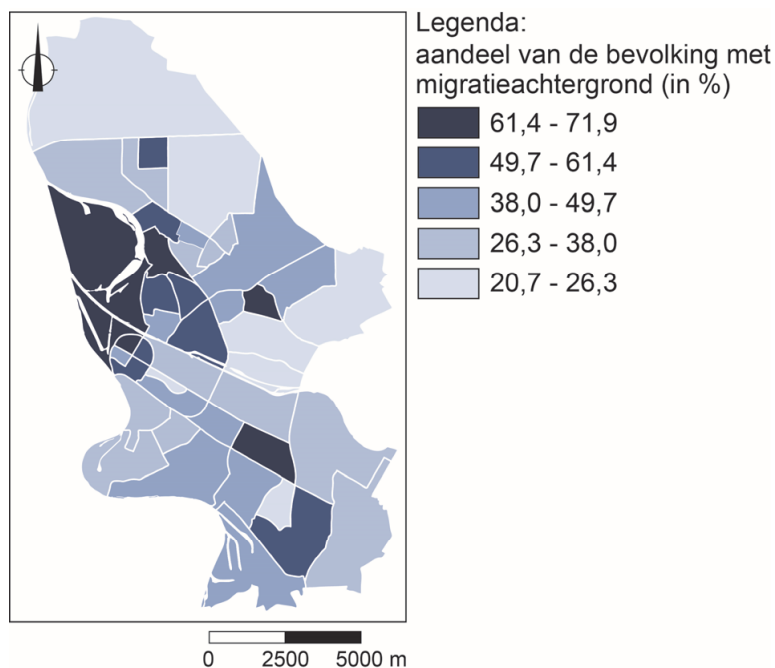
Uitspraak 3: de omzetting van een mijnbouwterrein in een park is een voorbeeld van herinrichting.

→ Neem de cijfers 1, 2 en 3 van de uitspraken over op het antwoordblad en zet erachter of de uitspraak juist of onjuist is.

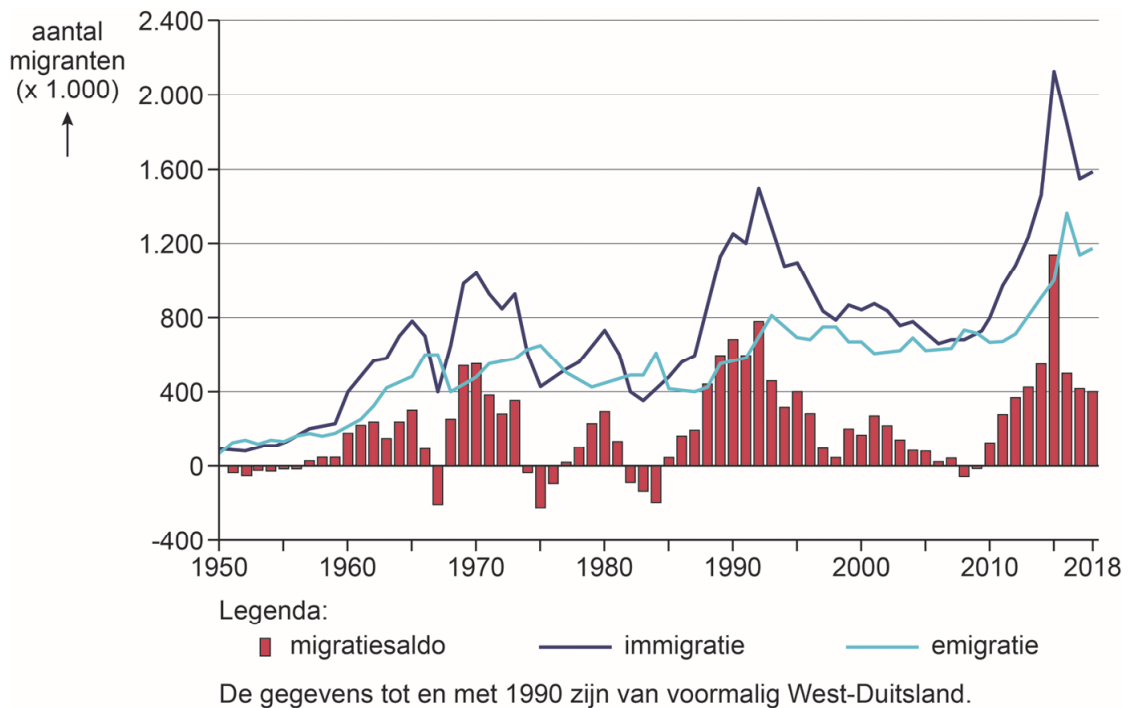
bron 36
Duitsland

bron 37
Mannheim, aandeel van de bevolking met migratie-achtergrond, 2017

- 1p **38** Bekijk bron 36 en bron 37.
→ Beredeneer met behulp van bron 37 of in Mannheim in 2017 sprake was van segregatie.
Doe het zo:
- Kies eerst er is **wel sprake van segregatie** of er is **geen sprake van segregatie**.
 - Geef daarna met behulp van bron 36 een argument voor je keuze.

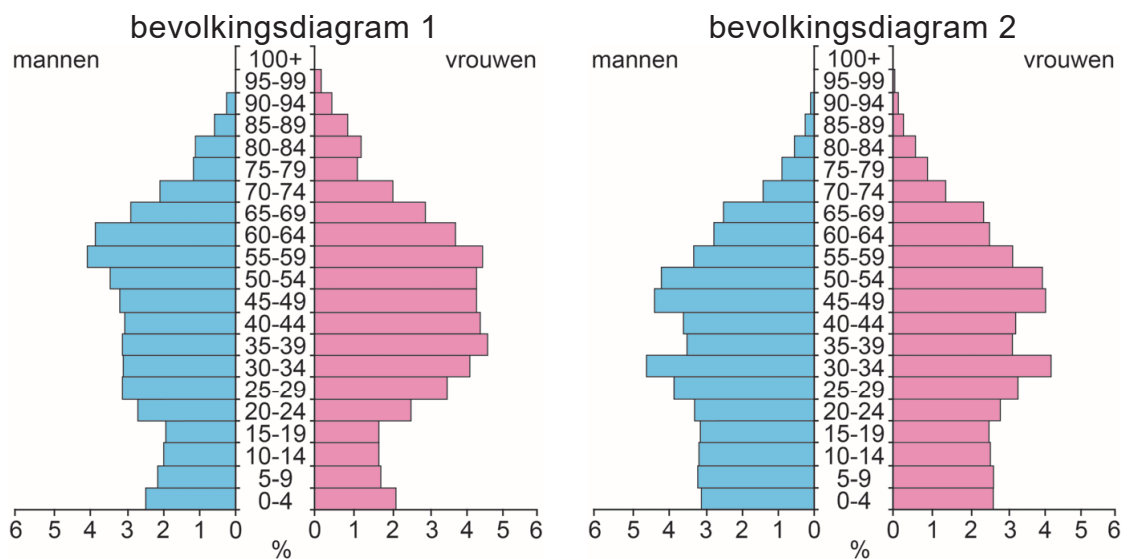
bron 38**Immigratie en emigratie in Duitsland 1950 – 2018**

- 1p **39** Bekijk bron 38.
 Duitsland heeft in elke periode een andere belangrijke groep immigranten.
 Waar staat de juiste groep immigranten bij elke periode?

	1960 – 1965	1968 – 1974	2010 – 2018
A	asielzoekers uit oorlogsgebieden	gastarbeiders uit Zuid-Europa en Turkije	gezinshereniging
B	asielzoekers uit oorlogsgebieden	gezinshereniging	gastarbeiders uit Zuid-Europa en Turkije
C	gastarbeiders uit Zuid-Europa en Turkije	asielzoekers uit oorlogsgebieden	gezinshereniging
D	gastarbeiders uit Zuid-Europa en Turkije	gezinshereniging	asielzoekers uit oorlogsgebieden
E	gezinshereniging	asielzoekers uit oorlogsgebieden	gastarbeiders uit Zuid-Europa en Turkije
F	gezinshereniging	gastarbeiders uit Zuid-Europa en Turkije	asielzoekers uit oorlogsgebieden

bron 39

Twee bevolkingsdiagrammen uit 2019

- 1p 40 Bekijk bron 39.
In bron 39 staan de bevolkingsdiagrammen van China en van de Chinese stad Hongkong.
→ Beargumenteer welk bevolkingsdiagram van Hongkong is.
Doe het zo:
- Kies eerst bevolkingsdiagram 1 of bevolkingsdiagram 2.
 - Geef daarna een argument voor je keuze.

bron 40

Vergrijzing

China vergrijst steeds meer. De werkzame bevolking (16 tot en met 59 jaar) is in 2017 met 5,5 miljoen afgenomen. Dit is een daling voor het zesde jaar op rij. Het aandeel ouderen neemt sterk toe. In 2050 zal dit aandeel 35 procent van de bevolking zijn, tegenover 17,5 procent nu.

- 2p 41 Lees bron 40.
Over de tekst in bron 40 worden drie uitspraken gedaan.
- Uitspraak 1: de stijging van de welvaart heeft bijgedragen aan de sterke vergrijzing in China.
- Uitspraak 2: afschaffing van de eenkindpolitiek zal de komende tientallen jaren leiden tot toename van de vergrijzing in China.
- Uitspraak 3: door de eenkindpolitiek zullen er de komende tientallen jaren in verhouding weinig vrouwen in de vruchtbare leeftijd zijn in China.
- Neem de cijfers 1, 2 en 3 van de uitspraken over op het antwoordblad en zet erachter of de uitspraak juist of onjuist is.

bron 41

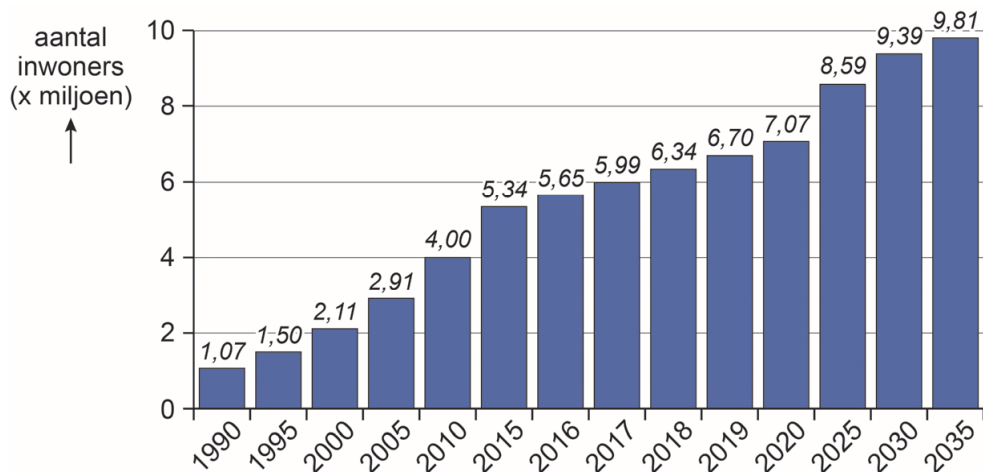
Fragment uit een krantenartikel

“Toen we naar Suzhou kwamen, moesten we onze kinderen achterlaten bij mijn ouders in de provincie Henan”, zegt Zhang. “Omdat we geen stadshukou hebben, was het lastig om de kinderen mee te nemen.”

- 1p 42 Lees bron 41.
De hukou-regeling was een belangrijke reden voor migranten om hun kinderen bij de grootouders achter te laten.
→ Geef vanuit de hukou-regeling een reden waarom veel ouders hun kind(eren) achterlaten bij de grootouders op het platteland.
- 1p 43 De laatste tien tot twintig jaar was de migratie in China vooral richting de groeisteden in het midden van China. Voor die tijd, tussen 1970 en 2000, vond in China ook veel migratie plaats.
Wat was tussen 1970 en 2000 de belangrijkste richting van de migratiestromen binnen China?
A van noord naar west
B van noord naar zuid
C van oost naar noord
D van oost naar west
E van west naar oost

bron 42

Inwoneraantal van Suzhou tussen 1990 en 2035 (verwachting)

- 2p 44 Bekijk bron 42.
De snelle bevolkingsgroei van Suzhou heeft invloed op de leefbaarheid in de stad.
→ Geef twee negatieve gevolgen van deze snelle bevolkingsgroei voor het wonen in de stad.

bron 43

Suzhou Industrial Park (SIP) bestaat 25 jaar

In 1994 werd het industriegebied 'Suzhou Industrial Park' (SIP) in het Jinji Lake-gebied in het oosten van Suzhou gebouwd. De Chinese regering besloot dat het een industriepark moest zijn onder leiding van de hightechindustrie, met moderne industrieën. Daarnaast werden in het SIP opleidingscentra geopend, gericht op de hightechindustrie.

In december 1994 werd Samsung Electronics Semiconductor in het park geopend en dit bedrijf werd daarmee de eerste buitenlandse onderneming in het SIP.

Daarna werden meer onderzoekscentra en ontwikkelingscentra opgezet door andere buitenlandse ondernemingen.

1p **45** Lees bron 43.

De meeste bedrijven streven naar winst.

→ Geef vanuit het streven naar winst een economische reden waarom het voor buitenlandse ondernemingen interessant is om een vestiging te hebben in een industriegebied zoals het SIP.

1p **46** Bekijk bron 42 en lees bron 43.

Tussen 1994, de komst van het SIP, en 2020 is het aantal inwoners van Suzhou gestegen met meer dan zes miljoen. Veel migranten komen van het Chinese platteland, maar slechts weinig van hen zijn gaan werken in de hightechindustrie van het SIP.

→ Geef de reden waarom maar weinig migranten afkomstig van het Chinese platteland werk hebben gevonden in de hightechindustrie.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.